

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:
Hónapra 36 kr. (70 fillér.)
Évönként 1 frt (3 kor.)

Vidékre postán:

Hónapra 05 kr. (1 kor. 80 fillér.)
Évönként 3 frt. (4 kor.)
Külföldre 4 frt. (8 kor.)

ELŐRE

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Zöldfa-utczán, 32. szám.
Zöldfa-utca és Nagypiac-tér sarkán.

Felolvasó szerkesztő:

KUN BÉLA.

Titokzatos gyilkosok. — Lopott mert férjhez akart menni.

Miért drága a hus?

Nem lesz olcsóbb soha.

Igy kívánja az agrár-érdek.

A kormány segíti őket

— Saját tudósítónk. —

Nagyvárad, nov. 26

Közel másfél év óta egyre emelkedik a marhahús ára. Édig különböző szakemberek vizsgálatól hangulak keltezőnek a célzatával, hogy a hus rohamos drágasága csak ideiglenes és az okok megszűnése után újra normalisak lesznek a husárak. De most egyszerre minden remény szerfele szűnt, mert most már biztos, hogy a marhahús ára semmi esetre sem fog csökkenni és a fogyasztó közönségnek bizony örülnie kell, ha a jelenlegi árak nem emelkednek. — Tavaly azzal érveltek az agráristák: azért drága a marha, mert nincs takarmány, az idén pedig azzal indokolták a drágaságot, mert van takarmány. E két hazug érvöl nyilvánvalóvá lesz, azért drága a marha, mert az agrár-érdek ezt így akarja.

Az agrárius érvekkel szemben a „Magyar Kereskedők Lapja” legutóbbi száma a következőket írja a husrágaságról:

Konstatálhatjuk, hogy a magyar kormány épenéggel semmit sem tett a husrágaság enyhítése érdekében. Az ok, mely ezt a példátlan közönyt szülte, kézenfekvő. A mostani magyar kormány nemcsak nemzeti kormány, amint nevezni szokták, hanem agrárius kormány is. Minden, ami az agráriusok érdekeit csak legkevésbé is hátrányosan érinti, hátréba is, mert a hus olcsóbbá tételének különböző, de egyetlen eredményt szül: módosítai vannak és ez az egyetlen eredmény: a vágómarha árának csökkentése. Ha bevezetjük a szerbiai friss húst, vagy a romániai vágómarhát; ha korlátozzuk az exportot és így lehetővé tesszük az itthoni szükséglet teljes fedezését; mindezek a módosítók árcsökkenést idéz-

nek elő. Már pedig inkább nyomorogjanak a szegényebb emberek százai, inkább őrzi ki a horribilis drágaság Amerikába a munkaképes elemek legjavát, csak az agrárius mágnások érzénye ne szenvedjen semmi hátrányt; ez most Magyarország a jog, törvény és igazság.

Pedig mi sem volna könnyebb mint a husrágaságon segíteni. Tudni kell ugyanis, hogy e tekintetben Németország, Ausztria és Magyarország Európában, sőt mondhatni az egész világon elszigetelve állanak; csak ezekben az országokban lett horribilis drága a marhahús, mert csak ezekben az országokban vitték keresztül az agráriusok a magas védővármakat, másfelől oly intézkedéseket, melyek jó külföldi vágómarha behozatalt egyszerűen lehetetlenné teszik. Hogy csak ezekben az országokban szűkölt föl a hus ára eddig nem ismert magasságra, azt a következő adatok bizonyítják:

Október elején az első mindeségű hizott okor ára száz kilonként volt: Párisban 108, Londonban 92, Rotterdamban 126. Koppeshágában 130, Csigkóban 92 márika, ellenben Bécsben 150, Berlinben 172, Münchenben meg éppen 182 márika. Igaz, hogy a mi vágómarháink a font fölsorolt olcsóbb árakkal állanak párhuzamban, de már a londoni és csigkói áraknál magasabbak, általában pedig a mi viszonyainkhoz képest szokatlanul magasak, nem is szólva arról, hogy a detail husrák a vágómarha árának több mint kétszeresét teszik ki.

Ha tehát úgy Ausztria, valamint Magyarország föntartaná ugyan a vágómarhabehozatalra néve a magyar védővármakat, de az olcsó közpiacról a friss hus behozatalt a 30 korona behozataltól várná mérséklésével lehetővé tenné, a husrák azonnal csökkennének. Erre azonban nem hajlandó a kormány, mert nem engedik az agráristák . . .

Már a király is hallgat.

Kíméletes volt az osztály császára a magyar királyival szemben. Nem izent általa az általános választói jogról a trónbeszédben. Nem is érdeklődött becses egészsége felől.

Magya a körös izenet: a trónbeszéd fukar a szavakban és a régi szokástól eltérően nem külső veszedelmekkel, hanem az általános drágasággal okolja meg a hadiköltségek és emelkedést. Ugyanaz, a most már királyilag megérdemelt indokot használják mozgalmuk igazolásához a néptanítók, az állam és közjogi tisztviselők és másfajta köz- és magán-szociálisták. A nevezetes csak az, hogy a létszámelmélet Zichy Tivadart gróf már megajánlotta a királynak a magyar delegátusok nevében.

Iskola mizériák az Újvárosban.

Tanítás villanyvilágítás mellett
Gyermekek az odában.

— Saját tudósítónk. —

Nagyvárad, nov. 26

Katonaságra van pénze az államnak, a város is kénytelen a militarizmusnak óriási áldozatokat hozni kaszárnyák építésével, de a tanítók fizetésére, iskolák fenntartására sohasem telik.

Nagyváradon is emeletes palotákat emelnek kaszárnyáéokra, az iskolák állapota azonban tarthatatlan. A husráktanyákban sokkal különbébb feltételekkel laknak a levak is, mint amilyen szobákba zsinfókat össze a kis gyermekeket, akik beteges sápadtak, és vérszék az iskolai helyiségeknek nevezett odák bűzös levegője miatt. Hogy milyének az állapotok, azt illusztrálja az a panaszos levél, amelyet az újvárosi községi elemi iskolába az órásgyermekek szüleinek egyikétől kapunk.

Íme a levél.

Az újvárosi fiúiskola annyira népes, hogy gyermek-gyermek hátán van minden osztályban. Az iskolaszék gondos elnöke segíteni akart ezeken az állapotokon, a legnépesebb osztályokat szétválasztotta s a Balogh Dóme Külvárosban lévő házában ideiglenesen, — addig míg a külvárosi iskolát felépítik — helyiségeket bérelt a párhuzamos osztályok számára. Ez történt október végén a kibérelt helyiségeken némi kis átalakításokat kellett eszközölni a mérnöki hivatalnak, amelyek legfeljebb enyhék által-

elvégezhetet volna, de amelyet, dacára, hogy azóta már 4 hét, elmúlt dacára, hogy a bérlet már a novemberi házbért fel is vette, még máig sem fejezett be. Elkétnítev attól, hogy így a város pénze kárba vész a újvárosi iskolában olyan fejletlen állapotok vannak, hogy az előző osztályra kis gyermekek fényes magvak egy sötét kis odában villanyvilágítás mellett tanulják az írás-olvasást. Kérjük az iskolaszék elnökét intézkedjék sürgősen ebben az ügyben.

A levelet ajánljuk figyelmébe a tanfelügyelőnek, akinek végre is gondoskodnia kelle arról, hogy az ilyen tarthatatlan állapotok megszűnjének.

A képviselőház ülése.

A hétfői ülésnek rendes képe: teljes érdeklődéssel és végmélkölnek tetsző unalom. Justh Gyula elnök negyedik tizenegy órákor nyitotta meg a tanácskozást s bemutatta Hadony Lajos szilvási új képviselői mandátumát. Szalay László, az igazoló állandó bizottság elnöke a jelenlévőket a megvizsgáltság s a szokásos harminc nap fenntartásával igazolták és Kubik Gyula, Reök Iván és Daniel Patai megbízólevelet, A helyiégi tóra költségvetésének Vajda Sándor volt. A nemzetiségek végre nem hajtása okoz. A többség méltányos közeledés helyett hazaférlással vádolja őket. Teljes ényomatás, és a nemzetiségek sorsa. A nemzetiségi vidékeken a szolgabíró csak azt káncidálja jegyzőnek, aki korábban lefűzet neki legolcsóbb ezer koronát. (Nagy zej.) Az elnök (cseng): Figyelemzetem, ilyen hangon s ilyen méltatlan rágalomnak szóva, ne merészkedjék a magyar közigazgatás tisztviselőitől szólni. A demokrácia és a nemzetiségek álláspontjának azonososságát fejtegeti. A valódi demokratikus gondolkodás nem is lehet más, mint törekvés az interencionizmus felé. Határozati javaslatot nyújt be, melyben a nemzetiségi törvény végrehajtását sürgeti. Nagy Desz: Vajda határozati javaslatát nem fogadják el. A nemzetiségi argumentumokat cáfolgatja, melyekkel nem lehet félrevezetni a képviselőket. A nemzetiségi megérteket csak a nemzeti

HASZNOS ÉS ÉRDEKES KLEIN TESTVÉREK

vászón- és nő-útvat áruházában

Szent- Ásztó-tér, Hódas-templom mellett.

Ingyen adunk egy 120 K értékű varrógépet, 21 K önköltséglünk megtérítése mellett mindazon vevőnek ki, üzletünkben, bármily kis tételünkért is, 400 koronát vásárol. Őzi szövetek, selymek, blous-kelmék, díszítési cikkek, szőrméruk, választéka olcsó elmentés felvőkben. Olcsó árainkat és megbízható kiszolgálásainkat nagyszámu vevők igazolják. — Helyi és vidéki telefon 584.

állam veszedelmes ellenségének nézheti. A folyton szemérmelenebb elhatárolások végre radikális eszközökkel kell véget vetni. A nemzetiségi képviselők eddig nem adtak programot, mert magváltást mindig Magyarország erősödéséhez vagy gyengüléséhez szabták. A nemzetiségi törvények revíziójára szükség van, mert lehetetlen, hogy egy létező törvényt ne hajtunk végre. Ha az méltánytalan igazságtalan, újja kell alkotni, ha nemzeti szempontból veszedelmes, meg kell szigorítani, de a mostani állapot tarthatatlan. A törvényhatósági bizottságok tagjainak magyarul kell tudni. A költségvetést eltagadják. [Folytás.]

A Rendes-ügy tárgyalása.

A vádtanács ülése.

Kiegészítik a vizsgálót.

— Saját tudósítástól. —

Nagyvárad, november 28.

Nagy port volt fél nemiégben Rendes Isidor, volt nagyváradai képviselőjelöltjének ellen beadott kérelmének, melyben Sattler Zsigmond nagyváradai ékeskérző változtatással adója meg a budapesti Vigadó előtt eljárást.

A tényállást így adja elő Sattler Zsigmond, hogy annak idején, mikor Rendes kévéházában a hírdet baccarat-játszmák folytak, ő egy váltót írt alá Kiss Kálmánnak, Kiss Ádávi nagyzsűdés fiának, mint kibocsátó, abból a célból, hogy a Rendes-től kölcsönként 1000 koronás adósságot fedezze vele.

A váltó időközben lejárt s Rendes, aki mint forgató szerepelt a váltón, elmulasztotta megváltótatni s így Sattler kibocsátói kötelezettség ezei teljesen megszűnt s Kiss Kálmán pedig nem tudta behajtani váltóösszeget. Rendes azonban nem akarta elveszíteni pénzt, melyet a Baccarat játék közben kifosztott Kiss Kálmánnak kölcsön adott, s ezért utólag a saját nevét a Sattler-féle írta s így azután úgy látott, mintha Rendes lett volna a kibocsátó, Sattler pedig az előadott Rendes most mint kibocsátó perélte Sattler a váltó összegeinek erejéig, a nagyváradai ékeskérző azonban kifogásokkal tilt a váltókezessé szemben, elmondván ugyanezeket, amiket mint bizonyíték fejtelenének részleteit a főnökbükkben ismertettünk. A törvénysek el is utasította Rendes keresetét, mire Sattler bűnvádi följelentést tett Rendes ellen magánokiratbanmiszt miatt. A nagyváradai királyi ügyészség el is rendelte a vizsgálatot ebben az ügyben s a budapesti rendőrség utján kihallgatták Kiss Kálmánt, aki tehát eldőlt vallott Rendesre néve.

Ekkor pattant nyilvánosságra az ügy, s foglalkoztak Rendes esetével a legelőkelőbb fővárosi lapok.

A nagyváradai királyi törvénysek vádtanácsa ma délelőtti tárgyalta Rendes Isidor ügyét, s assie

Pál kir. törvényseki bíró elnöklöte alatt, A tárgyalás során Rendes azal védekezett, hogy Sattler a váltó adóissákork semmiemű olyan kötetést nem tett, csak bizonyos előre megszabott minőségben szerepelhet a váltón s erre vonatkozólag két újabb tanu kihallgatást kérte, hogy állításának valódiságát bebizonyíthassa. A vádtanács kimondotta, hogy elrendeli a bizonyítási eljárás kiegészítését s a vizsgálóbíró legközelebb ki fogja hallgatni a két beidézetteti két tanut.

Kivándorlás Japánba.

Elcsoábított biharmegyei lakosok.

Tudakosítás a rendőrségen.

— Saját lefolytatástól. —

Nagyvárad, nov. 28.

Az általános nyomorúságot, mely a munkálkodó néposztály minden tagját sújtja, mi sem jellemzi inkább, mint ahogy a szegény falusi emberek kapva-kapnak minden alkalmon, a mely lehetővé teszi a szabadsúltást ebből az országból, ahol a koránny és az agrárius miatt nem sokára már elhárni kell. Így azután igen jó dolguk van a kivándorlási ügynekönek Biharvármegyében, ahol a pápi bíróiokcon puculás napaszámot kapnak a földművelő munkások.

A hatóságok hiába próbálják megakadályozni a kivándorlási ügynekönek munkáját, kivándorlási törvényekkel nem lehet tönkretenni őket, mert a kivándorlási eredenőő okának, a nagy gazdasági nyomorúságnak megszüntetése nélkül, nem lehet itthon tartani a magyart, még ha Kossuth Ferenc fuja is felébe, hogy „itt éne, halnod kell.“

A kivándorlási ügynekönek biharmegyei munkálkodókat jellemzi különben az alábbi eset is, mely ma történt Nagyváradon.

Mendelényi Béla rendőrfő-galmazónál a főkapitányi hivatalban ma Szűcs Lajos poszaji kovácsmeister több száz ember megbízottjaként pühatóldozott, hogy Pocsaj, Székelyhíd, Nagykerék, Nagyléda és Hosszajlyiből kivándorolni szándékozók több száz munkáiból felöltött férfi ma midőn jutnata el Japánországba. A megbízott előadás szerint megszerzte elterjedt hírek vannak arról, hogy Japánny országba” legkevesebb 200 koronát kereshet a munkás ember havonta, de még ezenfelül ingyen vanik el őket oda s három hónap múlva, ha itthon marad övéket látni akarják, még ingyen hasza is hozzák őket látogatódna. A kalandos hírek alapján megindult a föld népe és Szűcs Lajos állítása szerint valóságos bucsujárás rendezmek között a kivándorlók, illetve Japánba készülőök száza, hogy vigye már őket. Szűcs Lajos lehető megnyugtató felvilágosítást nyert az ügy érdemére néve, jelesül arra vonatkozólag is, hogy az elterjedt hírek minden alapot nélkülözök kölholmányok és egyttal lelkére kö-

öttöte a rendőrség, hogy megbízott ezstelen szándékukról beszélje le. Szűcs Lajos azon kijelentésével távozott, hogy jól van, lemondok Japánnyul”, de azért tavasszal csak elmennek valamennyien Amerikába. Gerő Ármán rendőrfőkapitány nyomban megkereste Biharvármegye alispánját, hogy eme nagyváradu kivándorlási mozgalomról tudósítsa, márszánt pedig e lelkesen csábítók ellen való eljárásra kérje.

H I R E K.

A szabad lyceum első előadása. A nagyváradai szabad lyceum egyesület tegnap hétfőn tartotta első előadását a városház közgyűlési termében. A szabad gondolat és szabad tudomány propagandája hatalmas eszközt nyert az új egyesülésben, amely nemcsak hangzatos program ígértetésével, hanem komoly munkával igyekszik terjeszteni azokat a szabad eszméket, a melyektől viselés a modern idők méhe. Nagyüzümü érdeklődők közzébe jelentésében nyitotta meg a felolvasó ciklust, Agoston Péter dr. jogakadémiai tanár magassóbbi gondolatok szárnyain röptetve el a hallgatóságot annak a korszaknak szemléltetésébe, amelyben megvalósult mindaz, ameleket programjában hirdet a Szabad Lyceum. Miután ismertetette az egyesület célját és programját, ádatta a szót Huzella Gyulának, aki gondolatokban gazdag, tartalmas előadásban fejtegette a szabad gondolat fogalmának tartalmát, végigvezette a hallgatóságot a szabadgondolkodó mozgalom történetét, ismertetve eredményeit és további követelését. Huzella Gyulának mindvégig élénk érdeklődéssel kísért felolvasása után az első előadás véget ért.

A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése. A nagyváradai kereskedelmi és iparkamara november 16. huszonnyolcadikán, szerdán délután fél három órakor Huzella Gyula elnöklöte alatt közgyűlést tart. A közgyűlés napirendjére igen érdekes tárgyak vannak kitérve, köztük számos nagyváradai érdekű ügy.

Kossuth Ferenc a vagonhiányról. A nagyváradai kereskedelmi és iparkamara nemrégiben feliratot intézett a kereskedelmi miniszterhez orvoslást kérve a vagonhiány fenyegető veszedelme ellen. A kereskedelmiügyi miniszternek jelenleg feje: Kossuth Ferenc ma leiratban ígértet tesz Biharvármegyének, hogy orvosolni fogja a bajt s egyben tudatja, hogy az idei kétéves terméseredményre való tekintettel 1900-ig vaggont rendelt meg, ezenkívül a kölcsönadott 2000 teharkocsi helyett 1500 darab elkeszített sürgősen megrendelt a magyar vaggongyáraknak. Az ígértet tebtit meg van, félő azonban, hogy szokás szerint csak ígértet marad.

* Sorozás Nagyváradon.

Tegnap, hétfőn kezdődtek meg a nagyváradai főorvosok és a törlők laktanyában. Haddvéra, szomoruan mentek a legények a sorozó bizottság elé, a győngyvetőrlő lefossólt a romantika, nem maradt egyéb boldó, mint a militarizmus brutálitása, amely után pedig nem vágyakozik senkisen. Nem is tudóságon nagy perccente volt alkalmas a legényeknek katonai szolgálatra, vészük voltak, gyöngék, a militarizmus máréle tönkretette őket, a gazdasági erők elvonásával. Így teszi tönkre önönmagát a militarizmus.

A magánisztviselők gyűlése. A nagyváradai magánisztviselők egyesülete ma este 9 órakor vitalást tart. Tárgy: Az alapszabályok módosítása. Előadó Weiss Lajos.

Köpenkai história Nagyváradon. Oláh Géza (tűzrakaszvezető), a kit most neveztek ki főnancsnok, de még katonaként nem szerezte fel, azomban megkapta főnancsnogvnyruháját. Ete fel is öltözött főnancsnok és egy tűzrakáplár címekörjével hatalmas bucsuzást rendezett, még pedig egészen eredeti módon. Megjelennek több kisebb italmérésben és ita főnancsnok szigorú italmérését tartott. Miután megvizsgált, evet-íróit, mikor azán néhol felszólalt is kérés, kardot rántott. A két jeles alak Glóck Dávid kihívására szótcsókba tuott el vasnapnap jeltájt és ezt is felszárított, sőt nyitott nyitattak vele és szigorú szemlét tartott az őtlenben és ita kaptocán. Glóck Dávid azonban nem levén annyira naiv, mint a köpenkai polgármester, hamarosan rándórtér kiállott és K. Nagy László rendőrfőnancsnoktól további bucsuzást kérését helyett bekiérette a két alakot a tűzrakányba. Itt kiült a főnancsnok, hogy nem is annyira szuszter mint 'akább tűzrakaszvezető, miért nyomban zárt alá is helyzetek.

A magánisztviselők estélye. A Nagyváradai Magánisztviselők Egyesülete 1906. december hó 1-én, azomban saját helyiségében hangversennyel és táncal egykötött házi estélyt rendez. Kezdetre este 9 órakor Személyjegyzet 2 korona, családjegy 4 korona, (3 személy) 4 korona. A hangverseny ruborát később tiszti közés a rendezéség.

Lemondó virilisek. A virilisek megváradóba a legutóbbi öszszállítás alkalmával több olyan városatyát vettek fel, akiket választás után kildöttek be a törvényhatósági bizottságba. Ezek a városatyák most lemondának virilia jogukról s Hoványi Géza után ma Merzy Mihály és Hoványi Gyula adták be kérésüket a polgármesteri hivatalból a virilisek névjegykétebél leendő törlötéseük iránt.

Egy tolvaj aki 3000 luda lopott A makói rendőrség a napokban fogta el Agról Józsefet. Es a jeles ú társával együtt beharagolla Csomád, Csongrád, Torontál, Bács Bihar és Aradmegyéket, célja a liberális és értékesítés tanulmányozás lehetett, mert társával együtt nem kevesebb, mint 3000 luda lopott. A lopott ludakat asztán orgazdik utján 60-

ikésítették. A nagyszemmelkői duplá-
pánek véget vetett ma a rendőrség.
Angyal József a letartóztatott, nem is-
merem egyén a rendőrség előtt, mint
maga is bevallotta 17 évesen volt
már lopásért büntetve. Letartóztatás-
kor hirtökán 30 drb. ludat, 1 puly-
kát, kocsit, lovat talált nála a rend-
őrség erőlyesen nyomoz. Angyal társai
után.

*** Főnökök figyelmében.** A
nagyváradai magánúszóhelyek állát-
követőit osztályra teljesen díjtalannal
állít főnök urak rendelkezésére.
Könyvtörök levelezők, gyakornokok
állandón előjegyében.

*** A vitás-utcai bioskások.**
Vasárnap vihadóra Horváth Márton
nyomdászsegédet és Álmosdi József
népszámot emint a Vitás-utcai la-
zafélé aradlogiak. Török Ferenc csé-
repezőségi és Stabó József szabás-
gég magántáradók és csunány megszu-
rátták. Különösen Álmosdi sárlőse
nyagron súlyos. A két bioskák a rend-
őrség mezt vasárnap elöloga és zár alá
helyezé.

*** Lopott, mert férjhez akart
menni.** Övegy Silbermann Mártonné
kőnyelkereskedő örökbe fogadott leánya
könykölle 400 korona erejéig meglopja.
A leány a bírta a tetre, hogy Mos-
horvis Béla cipész iparos elhitette
a leánnyal, hogy kivisi Amerikába és
ott fényesen férjhez adja. A regényes
hajlamú hűszéken leány át is adta a
pénzt Moskovitsnak, aki szombaton
a rendőrségre jött feleségével, hogy sa-
ját részére sürgősen Amerikába száll-
tasson utatvalon. Mielőtt azonban az
uterelet megkapta volna, Silbermanné
öszvevete a lopást vállaltóra fogta a
leánnyal, aki úttörőnösen helymetri
mihidat. Vasárnap reggel azután az
utereletől jelentkező Moskovits a sün-
terőben levő zárkába internálta a
rendőrség.

*** Titokzatos gyilkosok.**
Tegnap éjje Eöcs város arát, keríté-
li kőházban egy magyar ember,
névszerűt Perlett József kereskedő
halt meg. Halálát egy kődobás okozta
Három nappal ezelőtt ugyanis a szok-
kott időben átment a Schleimöhl-
gassai üzletre mellett levő kőházba,
ahol két ismeretlen vendég minden
ok nélkül kitörtött vele. Az ismeret-
lenek a sértéseketek kint az ut-
cán is folytatták és egyike a sérté-
zőknek egy kődarabot dobott Per-
lett fele. Perlett nyomban összeszett,
a titokzatos veresékek pedig el-
iramodtak. A rendőrség nem tudott
nyomukra jónni. A szerencsétlen
ember pedig, aki nagyszámú csalá-
dot hagy átvánt a kődobás okozta
sebesülés következtében halt meg.
Temetésé ma délután lesz.

*** Megölte a vasaló.** Az éj-
szaka Jedreszky Vince levehördő
feltelege Tóth Márin a Lajos-utca
155. számú lakásának díszkamrájában
vasalt. A férj bírta, hogy fel-
dőljön le, az asszony azonban el-
alarkta végezni a dolgot. A levehördő
ere bement a szobába és elaludt.
Reggel, amikor felébredt, őresen ta-
lálta az asszony ágyát, Riadnan siet-
tett feltelege kereskedő, aki az
édeskamrában a vasalóra borulva,
teljesen öszvegett melletti, elszene-
dött kezeikkel, holtan talált. Jelenté-
tett a rendőrségnek, amely megál-
lított, hogy zedreszkynek szivójás
asszony volt. A szenvedalóiból kiáradó

széngye elkibította és rázabant a
tűres vasalóra, amelyben öszvegett.
Holtlétét a törvényszéki orvostani
intézetbe, vitték.

*** Két asszony öngyilkos-
sága.** Két asszony öngyilkosságá-
ról számol be egyszerre margittai
tudósított. Az egyik öngyilkos assz-
ony Gáspár Jánosné felakasztotta
magát a pedásgereándra, a mire
szerevették, halottá meredvett. —
A halál másik margittai önkéntese
Rácz Lajosné, aki az udvaron álló
kutba ugrott, hogy megszabaduljon
az élet kínjától. Mindkét asszony
valószínűleg életműtségéből követe el
tet é.

*** Születés esküvő és halál
— egy órá alatt.** Hogy az élet
minő drámákat készít elő, élelőnek
illusztrálja egy, a főtörősbán vasár-
nap délután történt esemény. Ha-
jós utca 26. számú házban lakott
Seidler József szobamester, aki ös-
vegy ember volt, akit kőpénzt leányval,
továbbá hajadon leányval, a kiknek
esküvője délután hét három órára
volt kitűzve. Tekintve, hogy a csalá-
doltó napok óta súlyos betegesze-
kedett, az esküvőt a legnagyobb csön-
den öhnyították megvártni. Seidler
József férjezett az esküvő előtt ál-
haponban volt, a nagy szolgálatban
délután négy órákor egy egészséges
gyermeket szült. Fél három órákor
megjelent a fiatal pár a templomba,
hogy a már polgárjárt megkötött
figyelt megáldassa. Három óra előtt
néhány percet tartó szünet vissza a tem-
plomba a lakásba, ahol az öreg
Seidler ép az utolsó percek éit és
három órákor meghalt.

*** Az osó és a termés.** A mult
évi száraz és szelesidény időjárás óriási
károkat okozott mindent és ennek
természetes tolyománya volt, hogy
majdnem mindenhol konyhai és fűszér-
cikk ára tán még sokszoros tapasztalt
magasságot ért el. — Iala Gondra-
lének az idén bő részünk van esőben
és előrelátva, hogy minden cikknek
arái tetemesen olcsóbbak lesznek. Hogy
mít jelent ezen keztörő áljel gada és
gadzasszonyainkra azra órák kanyitott
szolgálat. B. Ujfaluban Rothárd Nándor
„az igaz megdögtös” ósmint — nagy-
ban és kisinybeni fűszér, csemege, fete-
lek, garnizura, fűszerek, liszt és só
kereskedése, hol a legelőzékenyebb és
leglátványosabb kiszolgálás mellett
mindenféle cikknek már ma is a tavalyi-
alakkal tetemesen olcsóbb árakat kap-
latok.

SZINJÁTÉK.

Heti műsor.

Szerda: Szép Ilonka.
Csütörtök: Szép Ilonka.
Péntek: Szép Ilonka.
Szombat: Pesti nők

LEGUJABB.

A Ház munkarendje.

Budapest, november 26. A
Ház tolyosóján a képviselők azt
beszéltek, hogy a költségvetés
szárgyalva árelőrelátólag de-
cember elejéig, vagyis a deica-
gók érdemleges üléseinek meg-
kezdéséig be fog fejeztetni. Ebben
az esetben természetesen nem
lesz szükség indennemire, ami a
legutóbbi negyvenéves érában
csak kűtőben fordult elő. A
költségvetés befejezése után a
Ház a munkaszüneti törvény-

javaslatot fogja tárgyalni, mint-
hogy a kormányának az ő hája,
hogy ez a fontos javaslat még
ebben az évben törvényerőre
emeltessék.

Hinka András bűnügye.

Budapest, november 26. A
lázító pap pöröknek tárgyalását
ma kezdte meg a rőzsahegyi
törvényszék. A pör tárgyalása
rendkívüli izgalmasnak ígérke-
zik. A csendőrség mellé katonasá-
got is vezényeltek a köznyu-
galm megvédésére. A védők:
Vlád Aurél, Brediciani Coriolan
ma reggel Rőzsahegyre ér-
keztek.

Bílse hadnagy megszökött.

Budapest, november 26. Ber-
linből jelentik: Bílse, volt had-
nagy, az annak idején oly nagy
feltűnést keltett „Egy kis garni-
zonból” című regény szerzője,
Zelendorfból, Berlin mellett, ahol
néhány év előtt megtelepedett,
tetemes adósság hátrahagyásá-
val néhány nap előtt elült.
Bílse állítólag egy asszony kísé-
rében külföldre utazott.

**NYILTÉR.)*
Üzlet-átvétel.**

Van szerencsém a n. é. közönség
és n. b. megrendelőimét értesíteni,
hogy a **Gröss Fémalvétel cégtől** sike-
rült olcsón megvonnulni; tekintettel,
hogy szaktunéket szőlő alapján önjagyt
veszteti, a mátkáron levő árukat mind-
den elfogatható aron kiártnak. Mű-
helyünk továbbra is ugyanezen épület
színház felől oldalon lesz.

**Lebovits Miksa és Tarsa
cipészek,**
a Sziglet-színház szállítói.
Telefonszám: 571.

**Vendéglő
átvétel!**

Van szerencsém tudomására adni a
tisztelt vendéglő látogatóknak, hogy a

Szabó-féle körösparti vendéglőt
átvettem és est

Komló-kert-nék

neveztem el. Izeles magyar
konyhával, kitűnő h e g y
borral, állandóan frissen csapolt
kökvetelt nagyváradai **Sörrel.**
Továbbá pontos kiszolgálással veze-
tem. Főtörősvésem, hogy az igen
tisztelt vendégim részére kellemes
szórakozást nyújtsak és polgári áru-
kat. Hetenkint háromszor **óigány-
zene.** Elvállalok mérsékelt áron
társas ebédeket, bankettekét és la-
kodalmat. — Bocsás pártfogólistákról
vagyok

teljes tisztelettel
Bors János,
Komló-kerti vendéglő
Közeletűs 1. szám.
* E rovart alatt közlőnkérem nem vál-
tal feltelegéseket a szerk.

REGÉNYCSARNOK.

A csoda-ember.

Francia regény.

(Folytatás.)

— Jui, be kegyetlen vagy!
— Csak hogy székeségem van egy
lapra, — olyan lapra, mely mérték és
nem ijed meg a hivatalos apparátus-
túl; itt kezdődik a foladatot.
— Kedves barátom, bemutatlak
a szerkesztőnek, ez vad ellenzéki
ember. Elmondod neki a dolgot és
fényes szónoki téselt tervet.
— Nem törődik a szerkesztő a
szolgálatára lesznek. A vizsgálóbiró
pedig csak bizd rád, elnök én
majd veje. Gonyos, csipős, maró le-
szek, nevétségessé teszem. Kedvem
telik az ilyenfében.
— Nem törődik a szerkesztő a
költségem sem?
— Ne féj semmit, hogy a rendőrsé-
get bosszantsa, még áldozatra is
képes.

A jó eszmék beszélgetés közben
feljárnak és a két barát gyorsan
megállapították. —
Eloszár is a közvéleményre kellett
megváltoztatni, rokonszenvet őre-
teni az üldözöttek iránt. Aztán a
könyörtelenségre hivatkozva gyűjté-
tet indítani a szerencsétlen szobráz
ővegye és ártvája javára. A közönség
rendesen megáradja azokat, kik öh-
nyibákon kívül jutnak bajba.

Ezeket pedig a törvény elhamar-
kodott, sőt igazságtalan üldözése za-
szította a nyomorba. Hiszen semmi
bűnjel, semmi vád nem létezett!
A sok ártatlannal ellélték törté-
netét majd ujra elmondott az olvas-
sókna; a fiatal nő nyomorát pedig
érékeny módon leírják és fölfélté-
jék a közönséget a rendőri önkény
állen.

Aztán még hátra van a szobor!
Ezt majd kiállják a szerkesztőség
fogadó termében, a belpti díjakat
pedig a kűtségeestet ósaládnak
adják.

Olyan zajt ütnek majd e kiállás
mellett, hogy a közönség tódulni
fog annak látogatására.

Rosszmór emaltat csönben, titok-
ban fölféltja itteget és csak a döntő
pillanatban kezdi a meg a tüzelést.
Még jó barátjának nem áultta el,
milyen szokatlan, merész módon
akart és az öreg Grillard nyomára
zabadni.

Ó nagyon bíszott misé Adda rend-
kívüli érzékeny szeretőben és kitűnő
médiúm tulajdonosgaiban, a hypno-
tizmussal végté tehát célt érzi.

A fiatal leány csaknem földöntöl-
kénynek létezőt, olyan sok nindont
lévőt, hallott, érezt, ami körülte-
tört és amit mások nem bírtak
észrevenni. Ha valaki félig sűtő sz-
szában fölelelte kezét, s apró lá-
gok színe változott, amint az illető
jobb vagy bal kezét tartotta föl.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Nagyváradai gabona-piac.

Lakatos J. Jászai cég jelentése.

As üzlet irányzata; szállár.

Buza	13. —	13.40
Rozs	10.40 —	10.60
Zab	13.80 —	13. —
Uj árpa	11.80 —	11.10
Uj Tengeri	8. —	8.20
O tengeri		

Apró hirdetések.

- Aki** minikönyvet, segéd-, munkás vagy bármely más minőségben állást keres
- Aki** házat, földet, szőlőt, zongorát, cimbalmot, bútorát vagy holmát el akar adni, vagy ilyeneket venni
- Aki** tanítót, nevelőt vagy nevelőnt, bonnát vagy nyelvmestert keres
- Aki** kereskedelmi cikkeire, ipari termék nyaira verveket keres
- Aki** ismeretséget akar kötni
- Aki** előadás titelit összeköttetéseket akar kötni
- Aki** lakást érbe akar venni vagy ki akar adni
- Aki** olcsó pártköltséget akar felvenni
- Aki** közölni akar valakivel valamit (névtelen vagy névvel)

biztos eredményt

ér el, ha az

„E L Ö R E”

apró hirdetési rovatát

igénybe vesni.

Kereset leközlát és biztos sikert ér el

Próbálja meg! mert ha csak egy kicsit gondolkozik, okvetlenül rájön arra, hogy **ennek is van hirdetési értéke**

Minden szó egyszeri beiktatása csak **négy fillér.**

Szegényeknek és állandóknál ingyen.

munkásoknak

Kökusz-zsír 5 kilós postacomag 6 K 70, Kicaiyben legutánszóban! "W" virsli, frissítő bus-fűtés, **halkoscsorok**, házi kenyér, fűszerárak.

Kis tésztán főtt pálinka, asztali borok esemesge szőlő. Gyomorbajosoknak barát, ital harható: **STERN SOMMÁRÉ, Nagyváradi, Nagypácor.**

Aki olcsón akar ékszert vásárolni, 14 karátos arany jegy- és köves gyűrűt, divatos stílfűgőt stb. keresse fel Ferderber Testvéreket Kossuth-Lajos-u. 22. 162

Ugyes fiuk kaspitos tanulóul felvételtnek Forjess Hermannál F6-utca. 165

Börklütés vagy aszinhateget, olyanok is, kik szelul gyugyukat nem talaltak, kéjreuk prospektus és hitelesített iratot. Ausztriából díjlanul küld **C. W. Rollo Altozo-Bahnenfeld Németország.**

Felhívásokat, inset, gallert, kézlel, rugókat, női kedvesség, hányag eszközök, mosású feloldozó mellett elvált B. Simon Ernstin N-Telekén 14. 104

Arany, ezüst, nickel zsebrókat, inga, fés és szerkesztő csákát, jegy- és köves gyűrűk, fűlűgők, láncok, mindenemű ékszerek és láncok és választékban olcsón kaphatók. Fenti cikkek javítás pontossá eszközöltek. Freund Bogláránál, Nagyváradi, F6-utca, Széchenyi-szálloda. 168

Legfinomabb fajalma kapható Fűredi Károlynál, Zöldia-u. 167

Üzletelhelyezés.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy üzletemet **Nagyteleki-utca 10. dr. Grász Menyhért házába** helyeztem át.

Ajánlom női divat kalapjaimat a leggyezzerubbóti és kelnessébb kivitelű, ugyasintem előgedem női és férfi kalapok átalakítását igen szelid árak mellett. Kaktórcn tartok díszes sirtoszuokat is, melyet meés olcsó árban becsajtok a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

Kiváló tisztelettel:

Mester Julia.

NAGYVÁRADON. 1-10

Gyermek-kocsik

Fü- és leányrakak, öltönyök, gyermek fehérneműek.

Ceacsomókölengék.

Bazár-árak, játékok, koszararak olcsó árak, nagy választék

ld. STERN VILMOS-nál

Nagyváradi, Kossuth-utca 16.

(Volt rendőregi épülettel szemben.)

Gáspár Margit

kitűnő kávé- és tejszarnoka.

A Nagy Sándor-utca Weiszlövits-házban lévő tejszarnokot **Kisa nővérektől** átvettem, hol ezentul tisztán kezelte tejszarnok, minden fajával szolgálunk, ugyanint bivaly-tej literje 14 krajczár, tejszín, tea-vaj, túró, sítomany, tojás, hideg felvágott, valamint fagygyümölcsök és a legjobb minőségben kaphatók. Tejszarnokot kívánságra házhoz szállítok.

Jogász urak figyelmébe ajánlom tejszarnokomat, hol reggelire és uzsonnára jutányosan lehet abszondni.

Nagybecsű pátfogást kér

teljes tisztelettel

Gáspár Margit,

Nagy Sándor-utca, Weiszlövits-ház. 98

Lapkihordók

kerestetnek Nagyszalontára. Jelentkezni lehet Piek Gézpér konvnyomdájában Nagyszalontára.

TELEPHON
az egész megyére 626.

Első Biharmegyei és Nagyvárad

mfűtőgyár

Ajánlom a leggyezzerubbóti és kelnessébb kivitelű, ugyasintem előgedem női és férfi kalapok átalakítását igen szelid árak mellett. Kaktórcn tartok díszes sirtoszuokat is, melyet meés olcsó árban becsajtok a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

Rajzok, kétszeregek kívánatra díjmentesen.

18-100 Raktár és iroda: 29
Kisplac-tér, Moldas templom mellett.

Telepek: **Kolozsvári-utca 39. és Kapanis-utca 2.**

Böcher Márton
Hungaryaros.

Alapított 1852-ben.

Telefon száma 344.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget miszerint

FÉRFI SZABÓ ÉS EGYENRUHÁZATI ÜZLETEM

egy külön álló

URI DIVAT ÉS FEHÉRNEMŰ OSZTÁLYAL

megnagyyobbítottam.

Fehérneműm kizárólag saját készítményűek, melyek **ár, minőség, kialsítás és jótállás tekintetében páratlanok.**

Fehérneműk nálam mérték szerint is készülnek, melyek a legmesszebb menő igényeknek is megfelelenek.

Hogy a t. közönség szelid és jó kiszolgálásomról meggyőződ-hessen, kérem b. látogatását s maradjok kiváló tisztelettel

Ausländer S. November 1. óta **Fő-u.**
Nagy Sándor-utca sarkán.

Kész női felöltők,
Costüm szövetek,
Bluzok, szőrmeboák,
Mennyasszonyi kelengyék

Szelid kiszolgálás!

78

legolcsóbban

Flegman Armin

áruházában

Nagyváradon,

Clazai, Bömer-tér.

Szabott árak!